

[Fuglsang-Damgaard.]

ligger i Grønland. Jeg mener derfor, at enhver mulighed for at afbøde virkningerne af en sådan omflytning, som bl. a. må skabe en vis rodløshed, må forsøges. Her mener jeg, at lovens § 57 med dens mange muligheder foruden ungdomsklubber kunne komme ind i billedet. En materiel løsning er ikke tilstrækkelig, problemets åndelige eller mentale aspekter er utvivlsomt de største og vanskeligste.

Til slut et par ord om lærebøger og læremidler. Det foreliggende lovforslag ligger så nær op ad dansk skolelovgivning som vel muligt. Dermed er dog ikke uden videre sagt, at danske lærebøger og danske hjælpemidler passer til en dansk-grønlandsk skole. Jeg tror, der her ligger en stor opgave, hvis løsning er magtpåliggende, men som næppe kan præsteres af danske lærere alene, men kun i samarbejde med veluddannede og erfarne grønlandske lærere.

Med vilje er jeg ikke gået i detaljer, selv om det kunne have været fristende, men har holdt mig til en række efter min mening principielle punkter, og hermed kan jeg tilsi- gige mit partis yderst velvillige behandling af lovforslaget.

Kirkegaard: Ligesom jeg gjorde sidste år, kan jeg ved denne førstebehandling på det radikale venstres vegne anbefale ministerens forslag.

Så langt som vi nåede med udvalgsarbejdet i sidste samling, var der ikke nogen større imøenhed imellem partierne om lovforslagets bestemmelser, men alle sammen var vi mere eller mindre usikre, og det er slet ikke mærkeligt, når man tænker på Grønlands ganske særlige forhold. For nu så vidt, som det er gørligt, at bøde noget på denne usikkerhed har jo en del af udvalgets medlemmer været på rejse i Grønland med den særlige opgave at se på skoleforholdene. Jeg antager, at der er holdt mange, skal vi sige uformelle udvalgsmøder, men det får vi jo nok lidt mere at vide om, når udvalgsarbejdet igen begynder. På forhånd regner jeg med, at de iagttagelser, som de pågældende medlemmer har haft lejlighed til at gøre, har øget vore muligheder for at gennemføre en skolelov, som passer bedst muligt til Grønlands behov og landets særlige forhold.

Af enkeltheder skal jeg lige nævne, at angående bestemmelserne i § 14 var der måske i udvalget i sidste samling en lidt forskellig vurdering, men jeg kan i og for sig ikke se, at ministeren kunne formulere dem anderledes. Jeg vil derfor med interesse høre på, om hr. Holger Hansen er i stand til at fremsætte en anden og bedre formulering.

Det er mit indtryk, at befolkningen i Grønland ønsker, at deres børn skal lære det danske sprog. Jeg tror, det er rigtigt og klogt, og selv håber jeg på, at mange børn får lejlighed til, for første gang måske, at stifte bekendtskab med dansk sprog i de særlige klasser, altså børnehaveklasser, som skal kunne oprettes for børn under den undervisningspligtige alder. Jeg tror, det kan få overmåde stor betydning. Grønland trænger mere til børnehaveklasser, end Danmark gør, og jeg vil gerne sige hr. Fuglsang-Damgaard tak for hans varme anbefaling af, at der oprettes sådanne klasser.

Hvad angår sproget i det første og andet skoleår, vil det ikke undre mig, om man ved adskillige skoler frit vælger at give dansk en slags fortrinsstilling i første og andet skoleår. Det vil være af stor betydning, tror jeg, for de udsendte lærere, der selvfølgelig gerne vil løse den opgave, som de har påtaget sig, men som står lidt dårligt i det — som også hr. Fuglsang-Damgaard nævnte det — fordi de kun kan snakke dansk og de børn, de skal i forbindelse med, kun kan det grønlandske sprog; det giver selvfølgelig overordentlig store begyndervanskeligheder. Men det, at man vil give dansk en slags fortrinsstilling i de første to skoleår, må selvfølgelig ikke af nogen opfattes som et forsøg på at trænge det grønlandske sprog tilbage. Der er ingen, tror jeg, der tilsigter det, og selv om så var, ville det formodentlig ikke være muligt. Men hvis der løfter sig røster for at trænge det grønlandske sprog tilbage, så håber jeg, at vi altid hernede vil være så mange, at vi vil være i stand til at holde de røster nede.

Vivike: Jeg skal nøjes med at henvise til de udtalelser, jeg kom med, da lovforslaget forrige gang var til behandling, og kan meddele, at jeg går til udvalgsarbejdet med den samme velvilje som dengang.